

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/20/2025
Identifikačné číslo spisu:	8125203806
Dátum vydania rozhodnutia:	08.10.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8125203806.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu REMOPEL, s. r. o., Sabinov, Hollého 30/352, IČO: 36 474 614, proti žalovanému P.H. Q., narodenému XX. O. XXXX, N., H. XX, o zaplatenie 150 eur, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8Co/107/2025, o nesúhlase Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením veci Krajským súdom v Prešove je d ô v o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8Co/107/2025 j e p r í s l u š n ý Krajský súd v Prešove.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov uznesením č. k. 16C/18/2025-23 zo dňa 05.06.2025 zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Prešov č. k. 16C/18/2025-19 zo dňa 29.05.2025 a konanie (z dôvodu zaplatenia dlžnej sumy 150 eur) zastavil. Proti zrušujúcemu uzneseniu Okresného súdu Prešov podal žalobca dňa 09.06.2025 odvolanie z dôvodu, že suma 150 eur nebola spoločnosti žalovaným, ktorý je aj jedným z dvoch konateľov žalobcu uhradená. Žalobca - obchodná spoločnosť nezrealizovala späťvzatie žaloby ako procesný úkon a peniaze neboli doteraz obchodnej spoločnosti dobrovoľne zaplatené, späťvzatie podal sám žalovaný a asi sa na podanie súdu podpísal v danom prípade za spoločnosť ako konateľ.

2. Na základe podaného odvolania predložil Okresný súd Prešov spor na rozhodnutie o odvolaní žalobcu Krajskému súdu v Prešove dňa 01.07.2025. Dňa 24.07.2025 Krajský súd v Prešove postúpil spor na rozhodnutie o odvolaní žalobcu Krajskému súdu v Košiciach ako funkčne príslušnému podľa § 43 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP”), pretože dospel k záveru, že v danej veci ide o obchodnoprávny spor a Krajský súd v Prešove nie je kauzálna a funkčne príslušným na rozhodnutie o odvolaní, keďže je podľa názoru Krajského súdu v Prešove odvolacím súdom Krajský súd v Košiciach. Vychádzal z ustanovenia § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého každý spoločník je oprávnený v mene spoločnosti uplatniť nároky na náhradu škody alebo iné nároky, ktoré má spoločnosť voči konateľovi, alebo uplatniť nároky na splatenie vkladu proti spoločníkovi, ktorý je v omeškaní so splatením vkladu, prípadne nároky na vrátenie plnenia

vyplateného spoločníkovi v rozpore so zákonom. To neplatí, ak spoločnosť už tieto nároky uplatňuje. Iná osoba ako spoločník, ktorý žalobu podal, alebo ním splnomocnená osoba nemôže v súdnom konaní robiť úkony v mene spoločnosti. Taktiež poukázal na § 34 ods. 2 písm. c) CSP podľa ktorého na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

3. Následne Krajský súd v Košiciach predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 CSP z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu Krajským súdom v Prešove podľa § 34 ods. 2 písm. c) CSP. Nesúhlas odôvodnil tým, že na rozhodnutie o odvolaní je funkčne a kauzálné príslušný Krajský súd v Prešove. Uviedol, že daný spor je občianskoprávny, pričom pri občianskoprávnom spore je i naďalej zachovaná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu pre okresný súd Prešov. Poznamenal, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (viď. Napr. uznesenie najvyššieho súdu SR zo dňa 11.12.2019 (sp. zn. 6Nc/15/2019, sp. zn. 1Ndc 33/2023 zo dňa 13.12.2023).

4. Podľa § 34 ods. 1 CSP ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

5. Podľa § 34 ods. 2 písm. c) CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

6. Podľa § 22 písm. e) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove.

7. V zmysle § 36 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

9. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Prešove a Krajskému súdu v Košiciach podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, vzhľadom na namietanú kauzálnu a funkčnú príslušnosť Krajského súdu v Košiciach v obchodnoprávných sporoch, vec prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu je dôvodný.

11. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka, medzi štatutárnym orgánom alebo členom štatutárných a dozorných orgánov spoločnosti a obchodnou spoločnosťou, ako aj vzťahy medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti a

záväzkové vzťahy medzi prokuristom a spoločnosťou pri výkone jeho poverenia.

13. Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

14. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu Krajským súdom v Prešove bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor, ktorý ako pojem procesného práva nie je v predpisoch upravujúcich konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach (CSP) definovaný. Pri jeho vymedzení je potrebné vychádzať z predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy a občianskoprávne vzťahy, teda zo zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov ako lex specialis a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov ako lex generalis. Na aplikovanie obchodnoprávneho režimu je potrebné, aby išlo o záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 Obchodného zákonníka. To však samo o sebe nie je postačujúcim kritériom. Okrem otázky, ktorá hmotnoprávna úprava sa na predmetný právny vzťah aplikuje, je potrebné vziať do úvahy aj obsah právneho vzťahu (najmä jeho účastníkov a jeho predmet). Pre stanovenie súdnej príslušnosti je významný aj obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (porov. napr. uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

16. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanom spore Rozkazom o uložení pokuty za správny delikt prevádzkovateľa vozidla Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemkových komunikácií č. k. OÚ - PO _ OCDPK - 2025/042134 z 27. marca 2025, príslušný podľa § 11 ods. 5 zák. č. 488/2013 Z. z. v diaľničnej známke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uložil pokutu 150 eur podľa § 11 ods. 1 zák. č. 488/2013 Z. z. účastníkovi konania: Obchodné meno Remopel, s.r.o., IČO: 36 474 614, sídlo: Hollého 30/352, 083 01 Sabinov, SR, ako prevádzkovateľovi vozidla evidenčné číslo SB181BX, krajina registrácie SR. Kategória M16, ktoré je vo vlastníctve obchodnej spoločnosti a ktoré užíva jedine žalovaný a užíval ho aj v rozhodnom období. Okresný súd Prešov rozhodol platobným rozkazom č. k. 16C/18/2025-19 dňa 29.05.2025. Dňa 03.06.2025 zobral späť návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 150 eur z dôvodu úhrady dlžnej sumy, preto Okresný súd Prešov zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Prešov č. k. 16C/18/2025-19 zo dňa 29.05.2025, konanie zastavil, žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal a vrátil žalobcovi súdny poplatok 15 eur. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca z dôvodu, že suma 150 eur nebola spoločnosti žalovaným, ktorý je aj jedným z dvoch konateľov žalobcu, uhradená. Žalobca - obchodná spoločnosť - nezrealizovala späťvzatie žaloby ako procesný úkon a peniaze neboli doteraz obchodnej spoločnosti dobrovoľne zaplatené, späťvzatie pravdepodobne podal sám žalovaný a asi sa na podanie súdu podpísal v danom prípade za spoločnosť ako konateľ.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že právny vzťah sporových strán, t. j. obchodnej spoločnosti (žalobcu) a žalovaného (ktorý je spoločníkom a zároveň aj konateľom žalobcu) je síce vzťahom medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, príp. medzi konateľom (štatutárnym orgánom) a obchodnou spoločnosťou, avšak nie vo vzťahu týkajúcom sa účasti na spoločnosti, príp. pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti (v zmysle obchodného práva), ale je vzťahom posudzovaným v zmysle občianskeho práva, keďže predmetom je zaplatenie peňažnej sumy 150 eur ako ujmy spôsobenej žalobcovi (v podstate ide o regres obchodnej spoločnosti voči žalovanému, vo výške ňou uhradenej sankcie za spáchanie správneho deliktu žalovaným na úseku dopravy porušením jeho povinnosti mať zakúpenú diaľničnú známku v zmysle zák. č. 488/2013 Z. z.).

18. Pokiaľ ide o právnu povahu deliktuálnej zodpovednosti za porušenie povinností v obchodnoprávných vzťahoch, ktoré sú ustanovené v inom právnom predpise, platí úprava tohto právneho predpisu. Ak však osobitná úprava neexistuje, vzniká otázka, aká úprava sa subsidiárne uplatní na takýto deliktuálny vzťah (a to aj nad rámec samotnej zodpovednosti za škodu, napr. v otázke premlčania nárokov). Najvyšší súd Slovenskej republiky (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. apríla 2015, sp. zn. 3 M Cdo 40/2012) sa

zatiaľ priklonil k výkladu, že v takom prípade sa má použiť občianskoprávny režim, t. j. ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ústavný súd Slovenskej republiky (sp. zn. II. ÚS 637/2015) vyjadril určité pochybnosti nad týmto prístupom, ale v rámci zdržanlivého postoja k zasahovaniu do formovania hmotnoprávnej judikatúry v oblasti podústavného práva ho označil za jeden z možných, pričom nevylúčil v budúcnosti odlišné posúdenie.

19. Zo záverov rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 40/2012, vyplýva, že „do režimu Obchodného zákonníka sa možno dostať len prostredníctvom § 261, avšak len za podmienky existencie záväzkového vzťahu. Inak možno pristúpiť k aplikácii Obchodného zákonníka len s použitím blanketu formulovaného v § 757 Obchodného zákonníka pri porušení povinnosti uloženej samotným Obchodným zákonníkom. Z uvedeného pri rešpektovaní princípu *lex specialis* a *lex generalis* najvyšší súd uzavrel, že ak osobitný predpis nemá blanket na použitie Obchodného zákonníka, treba použiť základný predpis občianskeho práva - Občiansky zákonník. Vzhľadom na vyššie uvedené, že v danom prípade nedošlo k porušeniu povinností uložených Obchodným zákonníkom, naplnenie predpokladov tejto zodpovednosti treba posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu, ktorou sú ustanovenia Občianskeho zákonníka“.

20. V danom prípade obchodnoprávna povaha daného sporu nevyplyvala ani z ust. § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka (na ktorý poukazoval Krajský súd v Prešove). Toto ustanovenie poskytuje spoločníkom iba možnosť uplatňovať v mene spoločnosti jej nároky voči konateľom alebo ostatným spoločníkom, no iba za predpokladu, že k uplatneniu týchto nárokov nedôjde zo strany spoločnosti samej (v danom prípade si pritom nárok uplatnila samotná spoločnosť). Ide o osobitnú konštrukciu zákonného zastúpenia spoločnosti ktorýmkoľvek z jej spoločníkov, čo je prejavom výrazného „osobného“ prvku v spoločnosti s ručením obmedzeným. Jej účelom je každému zo spoločníkov umožniť, aby v záujme spoločnosti zasiahol z vlastnej iniciatívy vtedy, keď orgány spoločnosti zostávajú nečinné. Týmto zákonným nahradením a obmedzením pôsobnosti, ktorú za obvyklých okolností vykonávajú konatelia, vo forme zákonného delegovania práva konať v mene spoločnosti na spoločníka (navrhovateľa) zákon v teoretickej rovine účinne garantuje možnosť presadenia práv a právom chránených záujmov spoločnosti v prípade, ak konatelia vo vzťahu k ochrane práv a presadzovaniu právom chránených záujmov spoločnosti zostávajú nečinní. Cit. ustanovenie sa však vzťahuje predovšetkým na uplatňovanie takých nárokov, ku ktorým patria: (pokiaľ ide o nároky spoločnosti voči konateľom) - nárok na náhradu škody (o zodpovednosti konateľov za škodu spôsobenú výkonom ich pôsobnosti - § 135a), nárok zo zákonného ručenia konateľov založeného porušením povinností v súvislosti s neoprávnene vráteným vkladom (§ 67k), porušením ustanovení o kríze (§ 67f) alebo súhlasom s neoprávnene vyplatením zisku spoločníkom (§ 123 ods. 4), nároky, ktoré vzniknú spoločnosti z dôvodu porušenia zákazu konkurencie zo strany konateľa (napr. nárok požadovať od konateľa, aby vydal prospech z obchodu, pri ktorom porušil zákaz konkurencie, alebo previedol tomu zodpovedajúce práva na spoločnosť a pod.), ďalšie nároky, o ktorých tak ustanoví zákon alebo spoločenská zmluva (o povinnostiach, ktoré zákon ukladá konateľom pozri výklad k § 135); (pokiaľ ide o nároky spoločnosti voči spoločníkmi) - nárok na splatenie vkladu, ku ktorému sa spoločník zaviazal, nárok na splnenie príplatkovej povinnosti v súlade s rozhodnutím valného zhromaždenia, nárok na vrátenie hodnoty vkladu vráteného v rozpore so zákazom vrátenia vkladu (§ 67k) a nárok na vrátenie neoprávnene vráteného plnenia nahradzujúceho vlastné zdroje počas krízy spoločnosti (§ 67f), nárok na vrátenie iného spoločníkovi poskytnutého plnenia v rozpore so zákonom alebo spoločenskou zmluvou (napr. neoprávnene vyplatený zisk v zmysle § 123 ods. 4), nároky, ktoré vzniknú spoločnosti z dôvodu porušenia zákazu konkurencie zo strany niektorého spoločníka, ak spoločenská zmluva rozširuje zákaz konkurencie aj na spoločníkov, ďalšie nároky spoločnosti vyplývajúce jej voči spoločníkmi zo zákona alebo spoločenskej zmluvy. V danom prípade predmetom konania nie je žiaden z uvedených nárokov (ako už bolo uvedené v danej veci ide o regres obchodnej spoločnosti voči žalovanému, vo výške ňou uhradenej sankcie za spáchanie správneho deliktu žalovaným na úseku dopravy porušením jeho povinnosti mať zakúpenú diaľničnú známku v zmysle zák. č. 488/2013 Z. z.). Nejde tu teda o nároky súvisiace s výkonom konateľských oprávnení, príp. oprávnení spoločníka.

21. Keďže teda nejde o obchodnoprávny spor a v prvej inštancii rozhodoval Okresný súd Prešov, a to v konaní pod sp. zn. 16C/18/2025, podľa § 34 ods. 1 CSP v znení od 1. júna 2023 funkčne príslušným na konanie o odvolaní je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo tento okresný súd, teda príslušným súdom je Krajský súd v Prešove.

22. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd uzatvára, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu Krajským súdom v Prešove je dôvodný a na konanie o odvolaní v danom spore je príslušný Krajský súd v Prešove.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.